

Technikum Nr 2 im. gen. Mieczysława Smorawińskiego w Zespole Szkół Ekonomicznych w Kaliszu

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w zakresie podstawowym i rozszerzonym dla klasy pierwszej szkoły ponadpodstawowej z uwzględnieniem celów kształcenia i treści nauczania ujętych w podstawie programowej

Przedmiot: Język polski

Klasa: I podbudowa szkoła podstawowa

Wymagania edukacyjne z języka polskiego w zakresie podstawowym i rozszerzonym (*) dla klasy pierwszej szkoły ponadpodstawowej

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
ANTYK				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić postacie mityczne (greckie i rzymskie) ➤ wyjaśnić pojęcia: <i>mit, kosmogonia, teogonia, antropogonia, archetyp, prometeizm, altruizm, monoteizm, politeizm, symbol, topos, alegoria, podmiot, nadawca, odbiorca, kultura śródziemnomorska</i> ➤ opowiedzieć treść mitu ➤ analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznawać rodzaje mitów i ich funkcje ➤ analizować i interpretować mit ➤ charakteryzować i porównywać postacie mityczne ➤ wskazywać źródła i znaczenie wskazanych toposów i symboli ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazywać źródła i znaczenie archetypów ➤ dostrzec kulturotwórczą funkcję mitu ➤ wskazać obecność tradycji antycznej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych ➤ rozpoznać nadawcę i odbiorcę w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty ➤ określić cechy postawy horacjańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych ➤ wskazać obecność tradycji antycznej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ wskazać cechy mitu we współczesnej literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania

<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych ➤ opowiedzieć treść mitu tebańskiego ➤ przedstawić treść utworu ➤ opisać teatr grecki, używając odpowiedniej terminologii ➤ wyjaśnić genezę dramatu ➤ wyjaśnić pojęcie: <i>tragizm</i> ➤ opisać budowę tragedii greckiej ➤ wie, czym zajmuje się filozofia ➤ formułuje pytania natury filozoficznej ➤ wymienia najśłynniejszych filozofów antyku, ➤ *Platon, <i>Państwo</i> zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzec tragizm postaci ➤ wyjaśnić pojęcia: <i>hybris, hamartia, perypetia, katharsis, mimesis</i> ➤ określić rolę chóru w tragedii ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty ➤ zna Sokratesa, Arystotelesa, Senekę, Epikura jako filozofów antyku ➤ nazywa systemy filozoficzne antyku ➤ wie, czy jest aforyzm <p>*-wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona - opisać, jak według Platona wygląda poznawanie prawdy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka ➤ wyjaśnić pojęcie: ironia tragiczna, dostrzec jej elementy w utworze ➤ dostrzec źródła tragizmu postaci ➤ określić funkcję użytych w tekstach środków językowych oraz obecnych w nich kategorii estetycznych ➤ wymienia i omawia dziedziny filozofii ➤ interpretuje sentencje antycznych filozofów ➤ charakteryzuje poglądy epikurejczyków i stoików <p>*-wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini -omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzec uniwersalność przesłania utworów Sofoklesa ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ interpretuje fragmenty tekstów filozoficznych, <p>*-wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ porównuje różne systemy filozoficzne, dostrzegając ich złożoność i specyfikę <p>*-podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez Platona</p>
--	---	---	---	--

BIBLIA

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdefiniować pojęcie świętej księgi ➤ wymienić grupy narodowościowe i etniczne posiadające święte księgi ➤ wyjaśnić terminy: <i>biblia, ewangelia, testament</i> ➤ wymienić języki Biblii ➤ dostrzegać wspólne motywy fabularne ksiąg świętych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty ➤ dostrzegać uniwersalność motywów kosmogonicznych i antropogenicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretować motywy kosmogoniczne i antropogeniczne ➤ określić, na czym polega uniwersalna wartość tekstów biblijnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawić i zinterpretować mity kosmogoniczne różnych kultur 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawić treść utworu ➤ analizować i interpretować wybrane teksty z wykorzystaniem właściwych podstawowych pojęć teoretycznoliterackich i kategorii estetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty ➤ wskazywać źródła i znaczenie wskazanych toposów i symboli 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretować utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ wskazywać źródła i znaczenie archetypów ➤ określić, na czym polega uniwersalna wartość tekstów biblijnych ➤ wskazać obecność tradycji biblijnej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty biblijne z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ wykorzystywać w analizie i interpretacji tekstu podstawowe konteksty ➤ rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi ➤ rozpoznać rodzaj i gatunek wskazanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić, na czym polega uniwersalna wartość tekstów biblijnych ➤ wskazać obecność tradycji biblijnej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty biblijne z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi ➤ rozpoznać rodzaj i gatunek wskazanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazywać źródła i znaczenie archetypów ➤ określić, na czym polega uniwersalna wartość tekstów biblijnych ➤ wskazać obecność tradycji biblijnej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konfrontować tekst literacki z plastycznymi tekstami kultury ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania

<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty biblijne z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazywać źródła i znaczenie archetypów i toposów ➤ określić, na czym polega uniwersalna wartość tekstów biblijnych ➤ wskazać obecność tradycji biblijnej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty biblijne z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odczytać i porównać dzieła różnych sztuk z uwzględnieniem specyfiki ich języka ➤ wskazywać źródła i znaczenie archetypów ➤ określić, na czym polega uniwersalna wartość tekstów biblijnych ➤ wskazać obecność tradycji biblijnej w kulturze późniejszych epok – w tym we współczesnej kulturze masowej ➤ zanalizować funkcję motywów biblijnych w wybranych dziełach plastycznych i literackich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretować dzieła różnych sztuk, wykorzystując różnorodne konteksty ➤ konfrontować tekst literacki z plastycznymi tekstami kultury ➤ omówić ujęcie tematu w literaturze i obrazie (filmie i dziełach teatralnych), używając stosownej terminologii ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić pojęcie znaku konwencjonalnego i naturalnego ➤ scharakteryzować język jako system znaków 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scharakteryzować język jako system znaków ➤ wskazać znaki typowe dla sztuki średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretować symbole, alegorie w sztuce średniowiecznej ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ wskazać obecność tradycji średniowiecznej w kulturze późniejszych epok 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odczytywać tekst literacki w kontekście teorii semiologicznych

ŚREDNIOWIECZE				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podać definicję epoki literackiej ➤ określić relacje między człowiekiem a Bogiem zobrazowane w kulturze średniowiecza ➤ dostrzegać dualizm jako cechę średniowiecznego wyobrażenia świata 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznać cechy średniowiecznej wizji świata w sztuce ➤ wyjaśniać pojęcia: <i>dualizm</i>, <i>hierarchiczność</i> na podstawie analizy tekstu kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zanalizować funkcję motywów biblijnych w wybranych dziełach plastycznych ➤ interpretować symbole, alegorie w sztuce średniowiecznej ➤ wyjaśnić terminy : <i>teocentryzm</i>, <i>deesis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ukazywać związki topiki literackiej z motywami obecnymi w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ omówić ujęcie tematu w literaturze i obrazie, używając stosownej terminologii ➤ konfrontować tekst literacki z innymi plastycznymi tekstami kultury
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty kultury z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ wyjaśniać pojęcia: <i>styl</i>, <i>stylizacja</i>, <i>aluzja literacka</i> ➤ wymienić najważniejsze zabytki języka polskiego ➤ wyjaśnić pojęcie archaizmu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznawać i interpretować motyw <i>deesis</i> ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi ➤ zauważyć ślady historycznych procesów rozwojowych języka polskiego ➤ określić pojęcie zabytku języka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ wskazać obecność tradycji średniowiecznej w kulturze późniejszych epok ➤ klasyfikować archaizmy ➤ wymienić i scharakteryzować najważniejsze fazy rozwojowe języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ odnajdować w tekście <i>Bogurodzicy i Lamentu Świętokrzyskiego</i> cechy typowe dla poetyki średniowiecznej ➤ zanalizować samodzielnie tekst staropolski, omówić zmiany, jakie zaszły w języku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ wskazać źródła i znaczenie wyrazów, odnosząc się do wiedzy z historii języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, dialektologii i onomastyki ➤ wskazać źródła i znaczenie wyrazów, odnosząc się do wiedzy z historii języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, dialektologii i onomastyki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazywać źródła i znaczenie archetypów ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ wskazać obecność tradycji średniowiecznej w kulturze późniejszych epok 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ mówić ujęcie tematu w literaturze i obrazie używając stosownej terminologii ➤ konfrontować tekst literacki z plastycznymi tekstami kultury ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ odczytywać symbole i alegorie w sztuce średniowiecznej i nawiązującej do średniowiecza ➤ dostrzec uniwersalność utworów średniowiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać źródła i znaczenie wyrazów, odnosząc się do wiedzy z historii języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, dialektologii i onomastyki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawić stosunek człowieka średniowiecza do świata, śmierci, przemijania ➤ wyjaśniać pojęcia: <i>memento mori</i>, <i>vanitas</i>, <i>dance macabre</i> ➤ wymienić teksty kultury podejmujące temat śmierci ➤ dostrzegać dydaktyzm sztuki średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawić przyczyny popularności tematu śmierci w sztuce średniowiecza ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ formułować spójną wypowiedź pisemną na temat średniowiecznego obrazu śmierci, z wykorzystaniem poznanego słownictwa ➤ wyjaśnić pojęcie <i>ars moriendi</i> ➤ charakteryzować dialog jako gatunek typowy dla średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić metaforę życia jako pielgrzymki ➤ omawiać i interpretować wybrane teksty kultury ➤ charakteryzować środki wyrazu służące dydaktyzmowi w utworach średniowiecznych ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ wskazać obecność tradycji średniowiecznej w kulturze późniejszych epok 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odczytywać symbole i alegorie w sztuce średniowiecznej i nawiązującej do średniowiecza ➤ wyjaśnić metaforę życia jako pielgrzymki ➤ dostrzec uniwersalność utworów średniowiecznych ➤ wyjaśnić pojęcie <i>groteska</i> w kontekście sztuki średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ omówić ujęcie tematu w literaturze i obrazie, używając stosownej terminologii ➤ konfrontować tekst literacki z plastycznymi tekstami kultury ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ wnikliwie analizować teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych ➤ wskazać źródła i znaczenie wyrazów, odnosząc się do wiedzy z historii języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, dialektologii i onomastyki
<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić relacje między człowiekiem a Bogiem zobrazowane w kulturze średniowiecza, wskazać wzorce osobowe epoki i odnieść je do przykładów literackich ➤ wymienić średniowieczne wzorce osobowe 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić terminy: <i>literatura parentyticzna</i>, <i>chanson de geste</i> ➤ sporządzić bazę danych z wykorzystaniem internetu, gromadzić informacje z różnych źródeł ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać związki omawianych utworów literackich ze światopoglądem i kierunkami filozoficznymi epoki ➤ wskazać związki poznanych gatunków z prądami artystycznymi epoki ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ wnikliwie analizować teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych ➤ wskazać źródła i znaczenie wyrazów, odnosząc się do wiedzy z

<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić terminy: <i>hagiografia, legenda, etos rycerski, asceta, asceza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów 			<p>historii języka polskiego, gramatyki historycznej języka polskiego, dialektologii i onomastyki</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić bohaterów średniowiecznych romansów ➤ opisać średniowieczny kanon urody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawić średniowieczny wzorzec miłości dworskiej ➤ rozpoznawać alegoryczny charakter średniowiecznych opowieści ➤ wyjaśniać pojęcie: <i>kanon</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzec zmienność i/lub uniwersalność kanonów piękna 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konfrontować tekst literacki z innymi tekstami kultury ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ wnikliwie analizować teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić tytuł dzieła Dantego ➤ opisać wizję piekła zawartą w poemacie ➤ wyjaśnić znaczenie frazeologizmu: <i>sceny dantejskie</i> ➤ przedstawić bohatera utworu <p>*Testament poetycki <i>François Villona</i> zaprezentować życiorys Villona stanowiący kanwę utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów ➤ wskazać nadawcę i adresata ballady 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić pojęcie: <i>tercyna</i> ➤ wyjaśnić funkcje postaci Beatrycze ➤ wymienić średniowieczne i renesansowe cechy dzieła ➤ dostrzec topos wędrowki w utworze <p>*zinterpretować tytuł utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie – <i>testament poetycki</i> ➤ • wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić przełomowy charakter dzieła ➤ wyjaśnić funkcje motywu wędrowki <p>*określić funkcję środków językowych użytych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odczytywać symbole i alegorie w tekście, ➤ omówić obraz przemijania zawarty w Wielkim Testamencie ➤ *wypowiedzieć się na temat refleksji odnośnie ludzkiego życia zawartych w <i>Wielkim testamencie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ wnikliwie analizować teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych, ➤ *przywołać szerokie konteksty i nawiązania

RENEZANS

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdefiniować pojęcia: <i>humanizm, antropocentryzm</i> ➤ definiować pojęcia: <i>reformacja</i> ➤ wymienić główne wyznania reformowane ➤ wymienić najznamienitszych twórców renesansu i ich dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić przełomowy charakter odkrycia Kopernika ➤ wymienić podstawowe założenia luteranizmu i kalwinizmu ➤ wskazywać w tekstach kultury elementy renesansowej wizji człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać związek między światopoglądem epoki a wszechstronnym rozwojem twórców renesansu ➤ dostrzec wpływ reformatorów Kościoła na kształt kultury renesansu ➤ wskazać źródła inspiracji renesansowych twórców 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować tekst filozoficzny ➤ dostrzec wpływ reformatorów Kościoła na rozwój nowoczesności ➤ wymienić cechy gatunkowe noweli na podstawie utworu <i>Sokol</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konfrontować tekst literacki z innymi tekstami kultury ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ wnikliwie analizować teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych
---	--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ opisać renesansową koncepcję człowieka i wskazać, na czym polega nowa wizja świata w literaturze renesansowej ➤ wymienić nazwiska i dzieła najważniejszych teoretyków sztuki i twórców renesansu ➤ opisać renesansowy kanon piękna 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzegać elementy renesansowej koncepcji człowieczeństwa w tekstach filozoficznych ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzegać i odczytywać symbolikę renesansowych dzieł sztuki ➤ wskazać obecność tradycji renesansowej we współczesnych tekstach 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić podstawowe informacje na temat biografii J. Kochanowskiego ➤ wyjaśnić pojęcia: <i>non omnis moriar, exegi monumentum, carpe diem</i> ➤ definiować pojęcia: <i>klasycyzm, pieśń, oda</i> ➤ określić relacje między człowiekiem a Bogiem zobrazowane w pieśniach J. Kochanowskiego ➤ opisać renesansową koncepcję człowieka i jego życia jako igraszki Fortuny ➤ przywołać pojęcie: <i>horacjanizm</i> ➤ wymienić wartości cenione przez siebie ➤ określić relacje między człowiekiem a Bogiem zobrazowane w pieśniach i psalmach J. Kochanowskiego ➤ wyjaśnić różne znaczenia słowa <i>fraszka</i> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ wyjaśniać pojęcia: <i>tren, stoicyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ określić cechy postawy horacjańskiej ➤ dostrzec wpływ twórczości Horacego na twórczość J. Kochanowskiego ➤ wyjaśnić pojęcie <i>imitatio</i> w kontekście twórczości J. Kochanowskiego ➤ wskazać i objaśnić nawiązania mitologiczne w twórczości J. Kochanowskiego ➤ wymienić cechy charakterystyczne klasycyzmu i wskazywać je w tekstach J. Kochanowskiego ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ posługiwać się cytatami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśniać pojęcia: <i>elegia, epigramat</i> ➤ charakteryzować horacjańską wizję poety i poezji ➤ charakteryzować renesansowy pogląd na rolę poezji w życiu artysty ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ charakteryzować sylabizm jako system wersyfikacyjny ➤ wyjaśniać pojęcie: <i>theatrum mundi</i> i wskazywać realizacje toposu w twórczości J. Kochanowskiego ➤ analizować i interpretować dzieła renesansowe i współczesne ➤ uniwersalny charakter <i>Odprawy posłów greckich</i> ➤ przedstawić ewolucję wizerunku dziecka w malarstwie ➤ scharakteryzować zależność między społecznym stosunkiem do dziecka a jego przedstawieniami w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ wyjaśnić pojęcie: <i>parafraza</i> i scharakteryzować wybrane utwory J. Kochanowskiego jako parafrazy dzieł Horacego ➤ porównywać teksty literackie, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych ➤ czytać tekst kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie ➤ *rozpoznaje wzorec kompozycyjny gatunku (wychwalenie zalet i cnót zmarłego, wyrażenie wielkości straty, demonstracja żalu, pomiarkowanie i konsolacja) –

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzegać cechy poezji żałobnej w trenach ➤ odtworzyć obraz dziecka zawarty w trenach ➤ *<i>Treny</i> J. Kochanowski: wykazuje się znajomością i rozumieniem całego cyklu trenów; rozpoznaje ich tematykę i problematykę – czyta treny głośno, z właściwą dykcją i artykulacją – streszcza, relacjonuje, przedstawia poszczególne treny; objaśnia znaczenie zawartych w nich archaizmów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ wymienić wartości cenione w okresie renesansu ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ wymienić wartości cenione w okresie renesansu ➤ charakteryzować wizję życia szczęśliwego we fraszkach ➤ wskazać charakterystyczne cechy portretu dziecięcego w malarstwie renesansowym ➤ wskazać przejawy kryzysu światopoglądowego w trenach ➤ *interpretuje treny, wykorzystując kontekst biograficzny i kulturowy (rozpacz ojca); charakteryzuje kreację podmiotu lirycznego – opisuje uczucia wyrażone w trenach i wskazuje poetyckie środki, jakimi zostały 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić, na czym polega nowatorstwo trenów ➤ wyjaśnić funkcję motywu snu w <i>Trenie XIX</i> ➤ dostrzec konsolacyjny charakter <i>Trenu XIX</i> ➤ dostrzegać polemiczny wobec renesansowej koncepcji świata charakter trenów ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ charakteryzować <i>Treny</i> jako cykl ➤ *wskazuje pytania filozoficzne (dylematy), obecne w czytanych trenach – przedstawia polemikę poety z własną filozofią życiową – określa, jaki charakter ma humanizm Trenów, do którego dochodzi poeta, ➤ Interpretuje układ trenów w całym cyklu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać tekst kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ odczytywać symbole i alegorie w tekście kultury ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach ➤ dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ porównywać teksty kultury z różnych epok, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych ➤ wyjaśnić pojęcia: <i>oniryzm</i>, <i>epicedium</i> ➤ *charakteryzuje wizję świata zawartą w Trenach – w wybranych trenach odnajduje zasady renesansowego klasycyzmu – analizuje styl Trenów, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ *rozważa, czy Kochanowski pozostał w Trenach renesansowym humanistą ➤ *wyjaśnia termin: humanizm chrześcijański – na podstawie znanych utworów Kochanowskiego wnioskuje, jak zmieniała się filozofia epoki ➤ *w czytanych opracowaniach znajduje informacje służące pogłębieniu lektury Trenów; selekcjonuje je, przetwarza i wykorzystuje we własnych wypowiedziach – *porównuje refleksję o człowieka i kondycji ludzkiej zawartą w Trenach i analizowanych dziełach malarstwach
---	--	--	--	---

	one oddane – wyjaśnia, jakim gatunkiem jest tren, wskazując jego antyczny rodowód		➤ *dostrzegając jego odmienną od klasycyzmu wcześniejszych utworów poety – przedstawia przełom światopoglądowy Kochanowskiego, jaki obrazują Treny	
BAROK				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać w czytanych utworach ważne środki językowe i określić ich funkcje ➤ określić, czym jest retoryka, i wskazać w tekście typowe środki retoryczne ➤ definiować pojęcia: <i>retoryka, kazanie, perswazja, kontrreformacja, propaganda</i> ➤ definiować pojęcie retoryka według Arystotelesa ➤ wymienić 3 rodzaje wymowy według Arystotelesa ➤ wymienić cechy dobrej mowy ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ określić relacje między człowiekiem a Bogiem zobrazowane w utworach M. Sępa Szarzyńskiego ➤ przedstawić obraz Boga, świata i człowieka w utworach M. Sępa Szarzyńskiego ➤ definiować pojęcie: <i>paradoks</i> ➤ przedstawiać temat czasu w poezji barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ definiować pojęcie: <i>topika</i> ➤ wskazywać w tekście podstawowe toposy ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ wskazywać w tekście cechy języka mówionego ➤ tworzyć przemówienie\ ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ scharakteryzować dramatyzm sytuacji człowieka w świecie w utworach M. Sępa Szarzyńskiego ➤ definiować pojęcia: <i>dualizm, dogmat, ekstaza</i> ➤ wymienić 3 elementy duchowości jezuickiej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić perswazyjny charakter kazania P. Skargi ➤ stosować w tekście wskazane środki retoryczne ➤ dostrzegać i odczytywać symbolikę i alegorie w tekście ➤ dostrzegać specyfikę stylu twórczości M. Sępa Szarzyńskiego ➤ definiować pojęcie: <i>aliteracja</i> ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach ➤ scharakteryzować pobożność jezuicką ➤ wskazywać źródła i znaczenie toposów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ porównywać teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie ➤ krytycznie analizuje omawiane teksty ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdefiniować pojęcia: <i>dramat elżbietański, tragizm szekspirowski</i> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ wskazać podstawowe cechy adaptacji filmowej ➤ charakteryzować bohaterów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać różnice między teatrem starożytnym a elżbietańskim ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ opisać mechanizmy władzy przedstawione w <i>Makbecie</i> ➤ przedstawić funkcję postaci fantastycznych w utworze ➤ dostrzec tragizm w kreacji Makbeta ➤ wymienić przykładowe tytuły dramatów W. Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienić podstawowe informacje z biografii W. Szekspira ➤ definiować pojęcia: <i>metafizyka, manicheizm</i> ➤ dostrzec filozoficzne aspekty dramatu (pytania o źródła zła) ➤ potrafi określić tragizm postaci na podstawie <i>Romea i Julii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ porównywać teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych ➤ dostrzegać uniwersalność dramatów W. Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie
<ul style="list-style-type: none"> ➤ opisywać barokowy kanon urody ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ definiować pojęcia: <i>marinizm, koncept</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ rozpoznawać intencje komunikacyjne wypowiedzi ➤ posługiwać się cytatami ➤ uczestniczyć w dyskusji ➤ charakteryzować styl barokowy w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzegać i odczytywać symbolikę barokowych dzieł sztuki ➤ wskazać w cechy stylu barokowego w dziełach sztuki ➤ wskazać środki wyrazu typowe dla stylu barokowego i określić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ porównywać teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ gromadzić słownictwo dotyczące miłości i śmierci ➤ definiować pojęcie: <i>makabryzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostrzegać i odczytywać symbolikę i alegorie w tekście ➤ charakteryzować estetykę barokową 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać kon- 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie

<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazać przykłady barokowej fascynacji śmiercią i rozkładem w poezji 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakteryzować barokowy stosunek do ciała ➤ charakteryzować stosunek baroku do śmierci i rozkładu 		<p>wencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porównywać teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wyjaśnić pojęcia: <i>sarmatyzm, pamiętnik, megalomania, ksenofobia</i> ➤ definiować literaturę autobiograficzną ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznoliterackich ➤ opisywać wizerunek szlachcica–Sarmaty ➤ wskazywać typowe sarmackie cechy w kreacji bohaterów tekstów ➤ odtworzyć system wartości bohatera na podstawie tekstu ➤ samodzielnie gromadzić informacje z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizować i interpretować wybrane teksty literackie z wykorzystaniem właściwych kategorii estetycznych i nawiązaniem do podstawowych kontekstów ➤ odczytywać teksty z epoki w kontekście historycznym ➤ odnajdować w tekście słowa–klucze i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównać utwory literackie z różnych epok o podobnych motywach 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ czytać teksty kultury ze zrozumieniem jego różnorodnych sensów, funkcji, znaczeń metaforycznych i symbolicznych, rozpoznawać konwencje, style, sytuować tekst w podstawowych kontekstach; dostrzegać obecność archetypów i toposów ➤ porównywać teksty kultury, korzystając ze wszystkich dostępnych narzędzi interpretacyjnych ➤ wyjaśnić zjawisko kompleksu wyższości w kontekście literatury sarmackiej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przywołać szerokie konteksty i nawiązania ➤ formułować własne opinie
WARSZTATY LITERACKIE – ANALIZA TEMATU MATURALNEGO				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (rozprawka, recenzja, referat, interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (analizuje temat) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (rozprawka, recenzja, referat, interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (analizuje temat) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (rozprawka, recenzja, referat, interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (analizuje temat) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konfrontować tekst literacki z plastycznymi tekstami kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ konfrontować tekst literacki z plastycznymi tekstami kultury

<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość, kultura, cywilizacja, polityka) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość, kultura, cywilizacja, polityka) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość, kultura, cywilizacja, polityka) 		
---	---	---	--	--

WARSZTATY LITERACKIE – KOMPOZYCJA

<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć wypowiedzi ze świadomością ich funkcji sprawczej; ➤ ocenić własną kompetencję językową (poprawność gramatyczną i słownikową) oraz kom-
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę gatunkową i odpowiedni układ kompozycyjny, analizować temat, wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę gatunkową i odpowiedni układ kompozycyjny, analizować temat, wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tema- 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę gatunkową i odpowiedni układ kompozycyjny, analizować temat, wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tema- 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę gatunkową i odpowiedni układ kompozycyjny, analizować temat, wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tema- 	<p>petencję komunikacyjną (stosowność i skuteczność wypowiedzenia się);</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ adiustować tekst na poziomie elementarnym
--	---	---	---	---

	tów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	tów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	tów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	
WARSZTATY LITERACKIE – KONSPEKT PRACY				
<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijanym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (wybrać formę kompozycyjną, sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć wypowiedzi ze świadomością ich funkcji sprawczej ➤ ocenić własną kompetencję językową (poprawność gramatyczną i słownikową) oraz kompetencję komunikacyjną (stosowność i skuteczność wypowiedzenia się) ➤ adiustować tekst na poziomie elementarnym

– współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	rozwijanym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	rozwijanym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	rozwijanym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka)	
---	---	---	---	--

WARSZTATY LITERACKIE – LEKSYKA I FRAZEOLOGIA

<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć dłuższy tekst pisany lub mówiony (interpretacja utworu literackiego lub fragmentu) zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej ➤ przygotować wypowiedź (sporządzić plan wypowiedzi, dobrać właściwe słownictwo) ➤ tworzyć samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (postawić tezę lub hipotezę, dobrać argumenty, uporządkować je, zhierarchizować, dokonać ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumować, dobrać przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadzić prawidłowe wnioskowanie) ➤ opracować redakcyjnie własny tekst (dokonać uzupełnień, przekształceń, skrótów, wyeliminować przypadkową niejednoznaczność wypowiedzi, sporządzić przypisy) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tworzyć wypowiedzi ze świadomością ich funkcji sprawczej ➤ ocenić własną kompetencję językową (poprawność gramatyczną i słownikową) oraz kompetencję komunikacyjną (stosowność i skuteczność wypowiedzenia się) ➤ adiustować tekst na poziomie elementarnym
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonywać różne działania na tekście cudzym (np. streścić go, sparafrazować) ➤ operować słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijającym i koncentrującym się przede wszystkim wokół tematów: Polska, Europa, świat – współczesność i przeszłość; kultura, cywilizacja, polityka) 	
---	---	---	---	--

OMÓW I ZAPAMIĘTAJ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównać funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich ➤ szukać literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień ➤ selekcjonować ją według wskazanych kryteriów (w zasobach bibliotecznych korzysta zarówno z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym internetu) ➤ korzystać ze słowników i leksykonów ➤ tworzyć przedmiotowe bazy danych zawierające informacje zdobywane w toku nauki ➤ sporządzić opis bibliograficzny książki i artykułu, zapisów elektronicznych, bibliografię wybranego tematu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównać funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich ➤ szukać literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień ➤ selekcjonować ją według wskazanych kryteriów (w zasobach bibliotecznych korzysta zarówno z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym internetu) ➤ korzystać ze słowników i leksykonów ➤ tworzyć przedmiotowe bazy danych zawierające informacje zdobywane w toku nauki ➤ sporządzić opis bibliograficzny książki i artykułu, zapisów elektronicznych, bibliografię wybranego tematu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównać funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich ➤ szukać literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień ➤ selekcjonować ją według wskazanych kryteriów (w zasobach bibliotecznych korzysta zarówno z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym internetu) ➤ korzystać ze słowników i leksykonów ➤ tworzyć przedmiotowe bazy danych zawierające informacje zdobywane w toku nauki ➤ sporządzić opis bibliograficzny książki i artykułu, zapisów elektronicznych, bibliografię wybranego tematu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ porównać funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich ➤ szukać literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień ➤ selekcjonować ją według wskazanych kryteriów (w zasobach bibliotecznych korzysta zarówno z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym internetu) ➤ korzystać ze słowników i leksykonów ➤ tworzyć przedmiotowe bazy danych zawierające informacje zdobywane w toku nauki ➤ sporządzić opis bibliograficzny książki i artykułu, zapisów elektronicznych, bibliografię wybranego tematu 	
---	---	---	---	--

TRENING CZYTANIA

<ul style="list-style-type: none">➤ odczytywać sens całego tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie, odróżniać znaczenie realne i etymologiczne) oraz wydzielonych przez siebie fragmentów – potrafi objasnić ich sens oraz funkcję na tle całości➤ wyróżniać argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym	<ul style="list-style-type: none">➤ odczytywać sens całego tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie, odróżniać znaczenie realne i etymologiczne) oraz wydzielonych przez siebie fragmentów – potrafi objasnić ich sens oraz funkcję na tle całości➤ wyróżniać argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym	<ul style="list-style-type: none">➤ odczytywać sens całego tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie, odróżniać znaczenie realne i etymologiczne) oraz wydzielonych przez siebie fragmentów – potrafi objasnić ich sens oraz funkcję na tle całości➤ wyróżniać argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym	<ul style="list-style-type: none">➤ odczytywać sens całego tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie, odróżniać znaczenie realne i etymologiczne) oraz wydzielonych przez siebie fragmentów – potrafi objasnić ich sens oraz funkcję na tle całości➤ wyróżniać argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym
--	--	--	--